

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Ref.:
23/04294-8 / 2.4.3

Dato:
01.07.2026

Saksbehandler:
Ronny Lystad/Hege Sofie Haugan

Oversendelse av innstilling til søknad om konsesjon fra Norsk nukleær dekommisjonering for å eie og drive kombinert lager og deponi for lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen

Direktoratet for strålevern og atomikkerhet (DSA) innstiller iht. lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven) § 10 på at Norsk nukleær dekommisjonering (NND), som omsøkt, kan gis konsesjon til å eie og drive kombinert lager og deponi for lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen på de generelle vilkår og tilleggsvilkår som fremgår av DSAs innstilling kapittel 7.3. Innstillingen følger vedlagt. DSA anbefaler at konsesjonen ikke overføres til NND før tidligst 15. september 2026, og at det ikke fastsettes tidspunkt for når konsesjonen utløper.

Bakgrunn

NND ble opprettet som en statlig etat under Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i 2018 for å planlegge og gjennomføre oppryddingen etter Institutt for energiteknikk (IFE) atomvirksomhet i Norge, og sikre en trygg, sikker og forsvarlig håndtering av avfallet som oppstår som en følge av oppryddingen. En viktig forutsetning er at NND gis konsesjon etter atomenergiloven § 4 for å eie og drive atomanleggene. DSA er etter atomenergiloven § 10 det øverste faglige organ når det gjelder sikkerhetsspørsmål, og skal forberede og avgir innstilling om alle søknader om konsesjon overfor vedkommende departement, Helse- og omsorgsdepartementet, som tar saken videre til Kongen i statsråd.

I desember 2022 mottok DSA NNDs konsesjonssøknad for å eie og drive alle de tre norske atomanleggene, inkludert KLDRA som er et overflatenært kombinert lager og deponi, og fungerer som Norges nasjonale anlegg for deponering av lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall. Anlegget består av fire fjellhaller der hver hall inneholder to betongsarkofager. Én av hallene brukes til lagring av radioaktivt avfall, mens de tre øvrige hallene brukes til deponering.

I august 2023 ga NFD et felles oppdrag til NND og IFE med frist 20. desember 2023 om å utrede en stegvis overføring av nukleær sektor, med anlegg og ansatte, hvor atomanlegget i Halden skulle vurderes overført først, eventuelt samtidig med KLDRA. NND anmodet deretter i sitt brev datert 19. oktober 2023 om at DSA skulle prioritere å behandle konsesjonssøknaden for Halden-anlegget.

Postadresse Postal address:
Postboks 329 Skøyen
NO-0213 Oslo, Norway

T +47 67 16 25 00
F +47 67 14 74 07

Besøksadresse Office:
Grini næringspark 13
1361 Østerås, Norway

dsa.no
dsa@dsa.no

Swift address: UNBANOKK
Bankkonto Bank account:
8276 01 00494

IBAN: NO76 8276 01 00494
Org.nr.: 867 668 292

DSA ga sin innstilling til konsesjon for Halden-anlegget 4. desember 2024, og ansvaret for å eie og drive atomanlegget i Halden ble overført til NND fra 1. april 2025. Det neste steget i den trinnvise overdragelsesprosessen er derfor innstilling til konsesjon for å eie og drive KLDRA.

NFD har i brev datert 7. mars 2025 bedt Statsbygg om å forberede overføringen av det forvaltningsmessige ansvaret for KLDRA til NND, slik at dette kan gjennomføres med samme virkningsdato som NND innvilges konsesjon etter atomenergiloven. I brevet viser NFD til at Stortinget har sluttet seg til dette ved behandling av Prop. 1 S for budsjettåret 2025 hvor dette er beskrevet.

11. mai 2026 besluttet Regjeringen videre å fremskynde prosessen med overføring av anleggene på Kjeller fra IFE til NND, og slik fullføre overføringen av alle de tre atomanleggene til NND.

NNDs konsesjonssøknad

NND har søkt om konsesjon for å eie og drive KLDRA, jf. atomenergiloven § 4. NND vil ved konsesjonsoverføring ta over anlegget slik det har vært driftet frem til konsesjonsoverføringen.

NND søker om konsesjon for 10 år fra og med dato for innvilget konsesjonssøknad, men basert på NNDs behov for en lang planleggingshorisont, anmoder NND i sin søknad om at DSA vurderer om det er mulig å innstille til en konsesjon med varighet lenger enn 10 år.

I konsesjonssøknaden beskriver NND at overtakelsen av KLDRA vil følge et «kontinuitetsprinsipp», som innebærer at NND så langt som praktisk mulig vil videreføre eksisterende drift, IT-systemer og praktiske forhold. I den første perioden som konsesjonsinnehaver for KLDRA opplyser NND i søknaden at NND skal samarbeide med IFE når det gjelder drift og vedlikehold av anlegget, i tillegg til at IFE skal levere strålevern- og miljøtjenester.

NNDs søknad om konsesjon for å eie og drive KLDRA består av en omfattende samling av dokumenter. Til sammen består søknadsdokumentene av flere tusen sider. En utfordring i søknadsbehandlingen har vært at dokumentasjonen som ligger til grunn for søknaden har vært under utvikling eller i endring. Etter at DSA mottok konsesjonssøknaden i desember 2022, oppdaterte NND søknaden for KLDRA 15. mars 2024. I følgebrevet til det oppdaterte søknadsgrunnlaget skrev NND at søknaden for KLDRA må ses i sammenheng med dokumentasjonen som ble sendt til DSA som en del av konsesjonssøknaden for Halden. NND sendte en oppdatering av søknaden for KLDRA 31. mars 2025, som inkluderte dokumenter om kompetanseanalyse, enhets- og rollebeskrivelser, samt programmandat og handlingsplan for utvikling av KLDRA. DSA vurderte det som nødvendig at NND oppdaterte sikkerhetsrapporten for forebyggende sikkerhet for KLDRA, og NND oversendte oppdatert rapport 15. desember 2025.

I søknaden redegjør NND for ansvarsforhold, finansiering, organisering og planer for anlegget. Videre redegjøres det for virksomhetsoverdragelse fra IFE til NND, inkludert overordnet om risikobildet, prinsipp om sikker og sømløs overføring, og hovedprinsippene for overføringen («term sheet»), som danner grunnlaget for hovedavtalen mellom NFD og IFE. I søknaden redegjøres det også for hvordan sikkerheten ved anlegget skal ivaretas og overordnet tilnærming til blant annet styringssystem og styrende dokumenter, sikkerhetsstudier og sikkerhetsrapporter. Videre beskriver NND hvordan dokumentasjonen i deres styringssystem «Kjernen» svarer ut DSAs generelle konsesjonsvilkår.

DSAs behandling av konsesjonssøknaden

DSA har i henhold til atomenergiloven § 10 vurdert søknaden om konsesjon for KLDRA. DSA har foretatt en systematisk gjennomgang og vurdering av søknaden opp mot norsk regelverk, og DSAs

generelle konsesjonsvilkår¹ som er basert på internasjonale sikkerhetsstandarder, og DSAs veiledning til de generelle konsesjonsvilkårene. DSA har i sin vurdering særlig lagt vekt på noen utvalgte områder, som etter DSAs syn er avgjørende for konsesjonsoverføringen, i tråd med en risikobasert tilnærming («graded approach»).

I tillegg bidro eksterne konsulenter fra Quintessa Ltd. og ARC (Abbot Risk Consulting) med vurderinger av utvalgte deler av søknaden. DSAs rådgivende ekspertkomité for atomikkerhet og strålesikkerhet (Advisory Committee on Nuclear and Radiation Safety) hadde søknaden og konsesjonsinnstillingen som saker i møter høsten 2023, sommeren 2024 og våren 2025, og presenterte sine råd til DSA.

DSA skal ifølge forvaltningsloven § 17 påse at saken er så godt opplyst som mulig før et vedtak treffes. For å sikre grunnlaget for innstillingen og videre behandling og vedtak, ba DSA aktuelle berørte parter og interessenter om å komme med en uttalelse til konsesjonssøknaden. DSA la den 16. april 2024 de deler av søknaden som er offentlig tilgjengelig og som DSA mente var mest relevant for berørte parter og interessenter ut på offentlig høring. Høringsbrevet ble sendt til en rekke myndigheter og organisasjoner med svarfrist 15. juli 2024. I tillegg ble høringen offentliggjort på DSAs nettsider, og kunngjort i flere aviser.

Det ble avholdt et høringsmøte i Lillestrøm den 12. juni 2024, med mulighet for både fysisk og digital deltakelse. Opptak fra høringsmøtet ble også publisert på DSAs nettsider. DSA mottok sju skriftlige høringsuttalelser i forbindelse med høringen av søknaden. Høringsuttalelsene ble forelagt NND for merknader den 13. august 2024. NND hadde ingen merknader til høringsuttalelsene. Det ble utarbeidet en høringsrapport som oppsummerer aktivitetene og resultatene fra høringsprosessen. Høringsrapporten ligger vedlagt dette brevet. Høringsuttalelsene er også omtalt i innstillingen, som en del av DSAs vurdering av konsesjonssøknaden.

DSAs vurderinger

Det er et grunnleggende internasjonalt prinsipp at det er konsesjonsinnehaver som er ansvarlig for sikkerheten i virksomheten slik det også er nedfelt i atomenergiloven. Etter DSAs vurdering har NND sannsynliggjort og begrunnet at de, som konsesjonsinnehaver, kan ivareta sikkerheten ved KLDRA og at de kan gjennomføre virksomhetsoverdragelsen på en sømløs måte. DSA har også vurdert at det er hensiktsmessig at NND får konsesjon til både å drive og eie anlegget, også ut fra tidligere erfaringer med denne delingen, når det gjelder drift og vedlikehold. Det vil gi NND det nødvendige handlingsrom for å ivareta deponiet og for å vurdere ev. videre drift og avslutning.

DSA har fått et positivt inntrykk av NNDs sikkerhetskultur. Dette fremkommer av NNDs søknad og er ytterligere underbygget gjennom møter, og gjennom DSAs erfaringer med behandling av søknaden. Videre har NND demonstrert god sikkerhetskultur som konsesjonsinnehaver for Halden-anlegget siden ansvaret ble overført til NND i april 2025. NND har også vist at de er i stand til å identifisere og prioritere utfordringene ved anlegget. Sentralt i denne sammenhengen vil være gjennomføring av en periodisk sikkerhetsgjennomgang («periodic safety review» - PSR) for anlegget, utarbeidelse av ny sikkerhetsrapport, kulturbygging, kompetanseutvikling, samarbeid med eksterne eksperter og utveksling av erfaring fra andre land, og jevnlig gjennomgang og revisjoner av NNDs organisasjon og styringssystem. DSA har pålagt IFE å gjennomføre en PSR i tråd med vilkår i IFEs konsesjon. IFEs planer for gjennomføringen er i stor grad utviklet av NND som også vil ta over ansvaret for gjennomføringen når konsesjonen er overført.

Søknaden til NND er bygget opp på de 25 generelle konsesjonsvilkårene. De 25 generelle konsesjonsvilkårene er krav i hovedsak rettet mot et atomanlegg som omfatter aktiviteter knyttet til drift av en atomreaktor, samtidig som de stiller en rekke krav til en konsesjonsinnehaver uavhengig av hvilke aktiviteter konsesjonen omfatter. Enkelte av kravene må

¹[StrålevernHefte 33 Generelle vilkår for vurdering av søknader om konsesjon etter atomenergiloven](#)

derfor vurderes opp mot at KLDRA Himdalen er et kombinert lager og deponi for lav og mellomaktivt radioaktivt avfall, og at det er annen risiko forbundet med dette anlegget enn for atomanleggene på Kjeller og i Halden. Dette har DSA sett hen til i vår vurdering av NNDs søknad mot de generelle konsesjonsvilkårene. Vilkårene gjøres gjeldene for NND når regjeringen fatter vedtak om konsesjon.

Etter DSAs vurdering oppfyller ikke NND fullt ut enkelte av de generelle konsesjonsvilkårene. Det samme gjelder for IFE som har konsesjon for å drive anlegget i dag, slik at dette i seg selv ikke er til hinder for at konsesjonen kan overføres til NND. Mye av årsaken til dette er at NND har søkt med IFEs mangelfulle dokumentasjon (f.eks. sikkerhetsrapporten) som underlag. DSA vurderer det som positivt at NND har gjort seg kjent med svakhetene, identifisert mangler og utviklet planer for tiltak for å oppfylle de generelle konsesjonsvilkårene, som DSA vil følge opp nøye etter konsesjonsoverføringen. Store deler av konsesjonssøknaden for KLDRA består videre av den samme dokumentasjonen som ble vurdert i forbindelse med DSAs innstilling til konsesjon for NNDs søknad om å eie og drive atomanlegget i Halden. DSA anser at vurderingene som ble gjort i forbindelse med gjennomgangen av søknaden for Halden-anlegget, og tiltakene som NND har iverksatt for å etterkomme tilleggsvilkårene i konsesjonen for Halden-anlegget, i stor grad også gjelder for KLDRA.

Samlet sett vurderer DSA at NND har sannsynliggjort og begrunnet at de som konsesjonsinnehaver kan ivareta sikkerheten ved KLDRA. Samtidig er det flere kjente utfordringer ved anleggets utforming særlig knyttet til sikkerhetsvurderingene og oppfølgingen av disse som ligger til grunn for anleggets drift og vedlikehold. I anlegget har det også blitt avdekket alvorlige avvik og brudd på regelverket fra IFE sin side som NND vil overta ansvaret for å følge opp.

Driften av KLDRA er på det nåværende tidspunkt svært begrenset på grunn av stans i videre deponering av radioaktivt avfall. DSA vurderer at gjennomføringen av en PSR, samt oppfølging av funn og tiltak i denne prosessen vil være avgjørende for NNDs videre bruk av anlegget. NND må deretter gjennom en ny sikkerhetsrapport vise at eventuell videre drift av anlegget som deponi og/eller lager kan skje sikkert, trygt og forsvarlig, i tråd med gjeldende konsesjon og tillatelser etter forurensingsloven. NND må også søke om en oppdatert tillatelse etter forurensingsloven som dekker de aktivitetene som NND ev. planlegger å gjennomføre på anlegget.

DSA har underveis i søknadsbehandlingen identifisert noen dokumenter som normalt burde vært inkludert eller oppdatert i konsesjonssøknaden. Imidlertid arbeider NND videre med noen avtaler, prosjekter og leveranser og dette arbeidet vil pågå også etter at DSAs har ferdigstilt sin vurdering og avgitt sin innstilling. DSA vil derfor særskilt vurdere at disse forholdene er adressert før tidspunktet for konsesjonsoverføring i vår behandling av NNDs søknad om driftsgodkjenning etter § 11 nr. 2.

Dette gjelder blant annet at NND må dokumentere at de har tilgang til relevante systemer, programvarer og dokumentasjon som i dag brukes av IFE. NND må videre oppdatere beredskapsplanverket for strålevern og beredskapsplanen knyttet til forebyggende sikkerhet, oppdatere prosess for sikkerhetskontroll og eksportkontroll slik at den omfatter KLDRA. I tillegg gjelder det oversendelse av avtalen NND har inngått med vaktsselskap.

I et møte 11. juni 2026 presenterte DSA hovedfunn fra sin behandling av konsesjonssøknaden, inkludert identifiserte forhold som må være på plass før konsesjonsoverføringen kan finne sted. NND ga i møtet et tidsestimat for når arbeidet med å oppfylle disse kravene kan være ferdigstilt. På denne bakgrunn vurderer DSA at den samlede innsendte dokumentasjonen er tilstrekkelig til at vi kan avgi vår innstilling i saken.

Dette er også basert på at DSA, frem til konsesjonsoverføringen finner sted, vil følge opp de sentrale utestående forholdene i forbindelse med behandlingen av NNDs søknad om driftsgodkjenning etter atomenergiloven § 11 nr. 2. Et endelig vedtak om driftsgodkjenning forutsetter videre at NND melder til DSA om at de overtar ansvaret for de plikter som følger av IFEs tillatelse etter forurensingsloven

for KLDRA. Et slik eierskifte skal iht. tillatelsen varsles til DSA minst en måned før eierskiftet finner sted.

DSAs anbefaler at konsesjonen ikke overføres tidligere enn 15. september 2026. Dette er basert på tidsestimatene NND presenterte i møtet 11. juni 2026 for når de utestående forholdene kan være tilstrekkelig adressert, samt tiden DSA trenger for å behandle NNDs søknad om driftsgodkjenning.

NND har søkt om 10 års varighet på konsesjonen, men begrunnet med behovet for en forutsigbar planleggingshorisont, anmoder NND DSA om å vurdere en lengre varighet. DSA anbefaler at konsesjon gis uten fastsatt tidspunkt for når konsesjonen utløper. Denne anbefalingen er basert på DSAs egne vurderinger og råd fra DSAs internasjonale rådgivende ekspertkomité for atomikkerhet og strålesikkerhet. Under følger begrunnelsen for DSAs anbefaling om å gi en konsesjon uten begrenset varighet.

Med en statlig etat som NND som konsesjonsinnehaver vil det være større muligheter for tett oppfølging fra regjeringen gjennom bruk av andre styringsverktøy og virkemidler. Dette kan bl.a. gjøres gjennom instruks og tildelingsbrev med tilhørende rapporteringskrav, og gjør at behovet for regelmessige konsesjonssøknader ikke er like stort som da anlegget ble driftet av en privat operatør. Både det å søke om konsesjon for å eie og drive et atomanlegg og behandlingen av en konsesjonssøknad er omfattende og ressurskrevende prosesser for alle involverte parter. Dette gjelder spesielt med tanke på at det allerede finnes tre konsesjonsbelagte atomanlegg i Norge og at det i fremtiden forventes at det vil etableres flere nye avfallsanlegg som også vil kreve konsesjon etter atomenergiloven. DSA vurderer at det ikke vil ha noen sikkerhetsmessige fordeler at NND jevnlig må søke om fornyet konsesjon for KLDRA, men snarere at ressursene vil brukes på omfattende søknadsprosesser som ikke vil ha vesentlig betydning for sikkerheten.

Endringer av sikkerhetsmessig betydning krever godkjenning fra DSA iht. atomenergiloven § 12. Videre kan NND måtte søke om endringer i tillatelsen etter forurensingsregelverket når det planlegges ny virksomhet eller aktiviteter.

Driften av anlegget står under løpende tilsyn av DSA, jf. atomenergiloven § 13. DSA vil i den forbindelse følge opp aktiviteten gjennom å gi de pålegg som trengs jf. § 10 i atomenergiloven.

I tillegg følger det av generelt konsesjonsvilkår nr. 22 om periodisk sikkerhetsgjennomgang at det skal gjennomføres en sikkerhetsgjennomgang av om anleggets drift er i tråd med vilkår for drift. Slike gjennomganger skal gjennomføres ved behov og med de tidsintervaller som fastsettes av DSA. Departementet kan også endre konsesjonsvilkårene når det finnes påkrevet av hensyn til sikkerheten på anbefaling fra DSA, uten at det er nødvendig å søke om ny konsesjon.

Det må videre legges til grunn at NND, som statlig etat, kan instrueres til å søke om ny konsesjon eller endringer i eksisterende konsesjon. I slike tilfeller kan «vedkommende departement gjøre de endringer og tilføyelser som det anser forsvarlig» jf. atomenergiloven § 8 nummer 3.

DSA kan dessuten, i medhold av atomenergiloven § 13 nr. 2, stanse virksomheten helt eller delvis dersom det oppdages at sikkerheten ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Konsesjonsvilkår

Det følger av atomenergiloven § 8 nr. 1 at konsesjon gis på de vilkår som finnes påkrevet av hensyn til sikkerheten og andre allmenne interesser.

DSA innstiller på at de generelle konsesjonsvilkårene² gjøres gjeldende (kap. 7.3.1 i innstillingen) for NNDs konsesjon for å eie og drive KLDRA. DSA legger til grunn at NNDs målrettede arbeid for å oppfylle de generelle konsesjonsvilkårene fortsetter som planlagt.

² [StrålevernHefte 33 Generelle vilkår for vurdering av søknader om konsesjon etter atomenergiloven.](#)

Videre vil DSA innstille på en rekke tilleggsvilkår (kap. 7.3.2 i innstillingen), som adresserer spesifikke forhold og utfordringer som må løses for at NND skal drive i tråd med regelverket og de generelle konsesjonsvilkårene.

Enkelte av tilleggsvilkårene er avgjørende for en sikker, trygg og forsvarlig konsesjonsoverføring. Disse tilleggsvilkårene er knyttet til de generelle konsesjonsvilkårene. DSA vil særlig se hen til følgende tilleggsvilkår i vurderingen av NNDs søknad om driftsgodkjenning etter atomenergiloven § 11 nr. 2:

- Dokumentere tilgang til systemer, programvarer og dokumentasjon
- Oppdatering av beredskapsplanverk
- Oppdatert øvelsesplanverk slik at det tydelig inkluderer KLDRA
- Oppdatering av prosess for *sikkerhetskontroll (safeguards) og eksportkontroll*
- Oversendelse av avtale med vakselskap
- Oppdatert beredskapsplan knyttet til forebyggende sikkerhet

For andre tilleggsvilkår kan frister for å oppfylle disse settes til etter virksomhetsoverdragelsen, da tilgang til anlegget og NNDs egen driftserfaring vil være nødvendige forutsetninger for å oppfylle vilkårene. Disse tilleggsvilkårene er:

- Undersøke og sikre overføring av dokumenter
- Langsiktig informasjonsforvaltning
- Kompetansekrav til tjenesteytere
- Utarbeide en plan for avslutning og stenging av anlegget.
- Oppdatering av plan for avslutning og stenging av anlegget
- Tydeliggjøre hvordan styringssystemet sikrer at alle relevante krav er oppfylt
- Oppfylle pålegg og lukke avvik rettet mot KLDRA

I tillegg stilles det tilleggsvilkår om at kravene i internkontrollforskriften gjøres gjeldende for virksomheten, og krav om periodisk rapportering til DSA.

DSAs oppfølging av sikkerheten og konsesjonsvilkår

Basert på NNDs søknad og DSAs erfaring med NND som konsesjonsinnehaver av atomanlegg siden april 2025, ser DSA at NND har potensiale for å forbedre sikkerheten ved drift av anlegget på sikt. Imidlertid gjenstår det fortsatt noe arbeid før NND vil være i samsvar med alle krav i norsk regelverk, konsesjonsvilkår og internasjonale anbefalinger.

I tillegg til vurderingen av sikkerhetsrelevant dokumentasjon, vil intensivt tilsyn også spille en viktig rolle i DSAs oppfølging og verifikasjon av sikkerheten og overholdelse av kravene etter konsesjonsoverføringen. DSA forventer at endringer i NNDs organisasjon, styringssystemet med tilhørende prosesser, sikkerhetsrapporter, drifts- og vedlikeholdsaktiviteter og andre sikkerhetsrelevante forhold vil være reglen og ikke unntaket i tiden fremover.

Når konsesjonen overføres til NND blir NND ansvarlig for å gjennomføre pålegget om en periodisk sikkerhetsgjennomgang ved anlegget, og denne gjennomgangen vil være førende for hvilke aktiviteter som NND kan gjennomføre ved anlegget i tiden fremover.

Endringer med sikkerhetsmessig betydning krever godkjenning av DSA iht. atomenergiloven § 12. NND som ansvarlig for KLDRA vil også bli fulgt tett opp gjennom forvaltningen etter forurensningsloven når det gjelder utslipp, avfallshåndtering og miljøovervåking.

Implikasjoner for Statsbyggs og IFEs konsesjon for å eie og drive atomanlegget på Kjeller

Når NND får konsesjon for å eie og drive KLDRA har ikke Statsbygg lenger noe ansvar for anlegget som eier.

I motsetning til ved konsesjonsoverføringen av Halden-anlegget, skal det ikke overføres noen organisatoriske enheter eller ansatte fra IFE til NND ved overføringen av KLDRA. DSA vurderer derfor ikke at IFEs organisasjon eller ledelse endres som følge av konsesjonsoverføringen av KLDRA.

I den første perioden som konsesjonsinnehaver for KLDRA skal NND samarbeide med IFE når det gjelder drift og vedlikehold av anlegget, i tillegg til at IFE skal levere strålevern- og miljøtjenester. Regjeringen har besluttet å fremskynde prosessen med overføring av anleggene på Kjeller fra IFE til NND. Perioden hvor IFE leverer tjenester til KLDRA for NND og samarbeider om drift og vedlikehold er derfor forventet å være relativt kort, før de ansatte som utfører tjenestene blir overført som en del av konsesjonsoverføringen av atomanlegget på Kjeller fra IFE til NND.

For å etterleve kravene i tilleggsvilkår 17 i IFEs konsesjon for Kjeller om å legge til rette for at NND skal overta ansvaret og eierskap for atomanlegget på Kjeller og å sikre at den forserte overføringen av konsesjon og videre drift kan gjennomføres på en trygg, sikker og forsvarlig måte, har DSA i brev datert 8. juni 2026 varslet IFE om at alle endringer i IFEs organisasjon skal vurderes som at de kan ha betydning for sikkerheten. Det betyr at IFE plikter å legge alle endringer i organisasjonen frem for DSA til godkjenning, jf. atomenergilovent § 1, frem til konsesjonen er overført til NND.

Konklusjon

DSA innstiller iht. atomenergilovent § 10 på at NND, som omsøkt, kan gis konsesjon til å eie og drive KLDRA på de generelle vilkår og tilleggsvilkår som fremgår av DSAs innstilling kapittel 7.3.

DSA innstiller på at konsesjonen omfatter rett til å eie, lagre, inneha og anbringe radioaktivt avfall som inneholder eller kan inneholde atomsubstans, og at IFEs rettigheter og plikter overføres til NND.

Videre innstiller DSA på at konsesjonen ikke omfatter rett til å fremstille, behandle, omsette eller transportere atomsubstans, eller rett til å føre atomsubstans ut av riket, jf. atomenergilovent § 5 nr. 1 og 2. KLDRA er et anlegg som mottar radioaktivt avfall ferdig pakket for deponering. Radioaktivt avfall overføres normalt ikke fra KLDRA til andre steder, siden avfallet som transporteres til KLDRA i utgangspunktet er beregnet for deponering i anlegget. Transport av atomsubstans som er radioaktivt avfall bør, etter DSAs vurdering, ikke være omfattet av denne konsesjonen.

Dersom det blir aktuelt med transport ut av KLDRA (f.eks. av radioaktivt avfall som i dag er lagret i anlegget) til et annet anlegg vil det kreve godkjenning etter atomenergilovent § 12 eller tillatelse etter forurensningslovent fra DSA. Etter DSAs vurdering bør konsesjonen heller ikke omfatte rett til å føre atomsubstans ut av riket. Hvis dette blir aktuelt på et senere tidspunkt, kan NND søke om løyve til dette.

Framstilling og omsetning av atomsubstans bør, etter DSAs vurdering, ikke være omfattet av denne konsesjonen fordi aktivitetene som skal utføres ved anlegget ikke omfatter dette og fordi NND i konsesjonssøknaden ikke har begrunnet behovet for dette. Behandling av radioaktivt avfall som er atomsubstans bør etter DSAs vurdering ikke være omfattet av denne konsesjonen fordi anlegget ikke er et behandlingsanlegg for radioaktivt avfall, men mottar ferdig behandlet avfall.

DSA anbefaler at konsesjonen ikke overføres før tidligst 15. september 2026, og at konsesjonen gis uten fastsatt tidspunkt for når konsesjonen utløper.

Avslutningsvis vil DSA vise til at det vil være behov for en tett dialog mellom DSA og NND frem til tidspunktet for konsesjonsoverføring, og i saksbehandlingen av NNDs søknad om godkjenning til drift etter atomenergiloven § 11 nr. 2.

Vedlagt følger DSAs innstilling til konsesjon og rapport fra høring av søknaden.

Med hilsen

Per Strand
direktør

Ingeborg Mork-Knudsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

Innstilling etter atomenergiloven § 10 til Norsk nukleær dekommisjonerings søknad om konsesjon for kombinert lager og deponi for lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen.

Rapport fra høring av NNDs konsesjonssøknad for å eie og drive kombinert lager og deponi for lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen.

Liste over mottakere:

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Liste over kopimottakere:

INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK STI
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET
STATSBYGG
UTENRIKSDEPARTEMENTET
NORSK NUKLEÆR DEKOMMISJONERING